

ZDRAVJE SVETOVNEGA PREBIVALSTVA

Nepogrešljiv dejavnik enakopravnosti v zdravju je pravočasna in natančna informacija

Naša prihodnost je v veliki meri odvisna od ustrezne informiranosti. Poročilo o zdravstvenem stanju na svetu za leto 1995 (World Health Report 1995) je odgovor na to vse bolj perečo potrebo. Zanesljivih zdravstvenih informacij za svoje delo ne potrebujejo le zdravstveni delavci, politiki in gospodarstveniki, ampak tudi posamezniki in družine v vsakdanjem življenju. Njihova vprašanja so različna in se raztezajo od povsem splošnih o tem, kaj se dogaja na svetu, do zelo specifičnih, na primer o tem, kako se bojujemo proti sladkorni bolezni, kakšno nego potrebuje bolan otrok in kako zagotavljamo varnost pri transfuzijah krvi. Zaradi svoje avtoritete, ki jo na tem področju povsod po svetu uživa Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), je prav naša organizacija tista, ki je najbolj pristojna za zbiranje in objavljanje vseh informacij o tem področju.

Zdravstveno stanje svetovnega prebivalstva vzbuja tako zadovoljstvo kot skrb. Vse višja pričakovana življenjska doba in vse manjša umrljivost dojenčkov sta vsekakor znanilca napredka in učinkovitosti zdravstva. Dejstvo, da se ta trend zadnja leta kaže po vsem svetu, kljub številnim oviram, je vsekakor vir velikega optimizma, še zlasti za tiste neštete ljudi, ki se vsak dan bojujejo za zvišanje ravni zdravstvenega varstva. Hkrati pa vidimo, kako se poglobljajo razlike med bogatimi in revnimi in da bolezni, ki sicer so obvladljive, kot sta na primer tuberkuloza in malarija, zahtevajo vsako leto na milijone življenj. In prav to je na drugi strani lahko razlog za cinizem in obup, še

zlasti za tiste, katerih življenje in zdravje sta zaradi te neenakosti ogrožena.

Bolj kot kdajkoli poprej se nam najboljše priložnosti za boj proti tistemu, kar ogroža naše zdravje, kažejo prav v vsakdanjem življenju – v družini, šoli, na delovnem mestu in v okviru zdravstvene službe v skupnosti. To dejstvo še bolj poudarja podatek, da se število bolezni, ki so posledica načina življenja, hitro zvišuje, enako pa velja tudi za dolgotrajne infekcije in bolezni, ki jih povzročajo zajedalci. Moč, ki jo imajo pri spodbujanju zdravega načina življenja in varovanja zdravja prav informacije, še ni povsod ustrezno prepoznana in uporabljena.

Potreba po svetovnem sodelovanju in koordinaciji postaja vsak dan bolj pereča, saj smo z vsakim dnem izpostavljeni večjemu tveganju, hkrati pa so nove tehnologije vse uspešnejše. Etična vprašanja, kot je recimo vprašanje enakosti pri dostopnosti zdravstvenih uslug, vprašanja reproduktivnega zdravja, razvijajoča se biotehnologija, varnost uporabe novih zdravil in cepiv in pravica do dostojne smrti, to potrebo še bolj postavljajo v ospredje. In tudi tukaj je odločujoči skupni dejavnik pravočasna in točna informacija.

Upam, da bodo tako spodbudne kot manj spodbudne novice okrepile pripravljenost vseh, ki delajo na področju zdravstva, da bodo pomagali zmanjševati razliko med tem, kar smo že dosegli in kar še moramo doseči.

Dr. med., dr. phil. Hiroshi Nakajima,
direktor Svetovne zdravstvene organizacije
World Health, marec–april, 1995